

[Christophersen.]

giver budgettes konstruktion, den måde, hvorpå det offentlige kalkulerer sine udgifter, for, at de ressourcer, der lægges beslag på, også anvendes rationelt? Det er spørgsmål, der efter vores opfattelse ikke kan gives særlig optimistiske besvarelser på, og derfor er vores holdning til regeringens finanslovsforslag præget af den største skepsis.

Det er vores holdning også til selve regeringen i denne sag, for det har jo ligget i dens hænder at udarbejde et andet og mere tillidvækkende budget, et budget, der kunne medvirke til løsningen af de valutari- ske problemer, et budget, der kunne hindre, at vi rykkede nærmere frem mod skatte- og afgiftssystemets sammenbrud, og et budget, der var præget af større interesse for opnåelse af offentlige produktivitets- og rationaliseringsgevinster.

Hertil vil regeringen naturligvis svare, at den har gjort sig de største anstrengelser for dog at opfylde nogle af vores fordringer. Jeg er sikker på, at ministeren i sit svar vil lægge særlig vægt på de besparelser, han har fået gennemført, og jeg skal derfor knytte nogle bemærkninger til denne indsats.

Denne regerings interesse for at spare er af forholdsvis ny dato. Interessen er så ny, at regeringen faktisk først er begyndt at gøre sig anstrengelser i den retning, efter at den har fået øjnene op for, hvor alvorligt det var, at den i sidste samling sammen med socialistisk folkeparti gennemførte en lang række udgiftkrævende love, og hvor alvorligt det er, at denne nye lovgivning også i de kommende år vil lægge beslag på meget store beløb. Mens lovreserven på budgettet for 1971-72 jo var på 70 mill. kr., lykkedes det de to partier, som bærer regeringen oppe, at øge den til 750 mill. kr. i indeværende finansår mod vores råd og mod vores stemmer.

Dens interesse for at spare er også først rigtigt blevet stimuleret, efter at den for det første har konstateret, at den øjensynlig ikke er i stand til at holde prisudviklingen i tømme, hvilket nødvendiggør større pris-, løn- og pensionsreserver, og for det andet har konstateret, at den nuværende finanslovs rammer for de sociale og undervisningsmæssige udgifter er ganske urealistiske.

Jeg synes i den forbindelse, det er overor-

dentlig betænkeligt, at regeringen ikke er i stand til at anlægge et mere realistisk skøn over udgiftskonsekvenserne af sin lovgivning, end tilfældet er. Det ville således være interessant, såfremt socialministeren fra denne talerstol ville redegøre lidt nærmere for det besynderlige forhold, at det af budgetredøgørelsen fremgår, at statens udgifter ved den lille dagpengereform i indeværende finansår vil blive ca. 200 mill. kr. — sådan må jeg i hvert fald læse budgetredøgørelsens oversigt — mens ministeren for blot 10 måneder siden anslog beløbet til 50 mill. kr. Det er blot ét eksempel på, hvordan man har undervurderet, fejl vurderet de reelle udgifter, som ny lovgivning ville føre med sig.

Altså, efter først at have øget de offentlige udgifter på en lang række områder i form af større subsidier til boligsektoren, større pensionsydelse og drypvise forbedringer på en række andre områder og efter dernæst at have måttet tage til efterretning, at dens egne udgiftsskøn er uholdbare, og at der i 1973 vil komme to og måske endog tre dyrtidsportioner med alt, hvad dette indebærer for de offentlige udgifter, vil regeringen nu gøre sig til af at have sparet ikke mindre end 1 milliard kr. i det kommende finansår og knap 700 mill. kr. i indeværende finansår.

Vi har en noget anden opfattelse af denne indsats' værdi og kvalitet. Det, regeringen har gjort, er, at den har finansieret sin egen udgiftspolitik og sine egne fejlskøn ved at skære ned på udgiftsposter, som den fandt mindre væsentlige. Det er den selvfølgelig i sin gode ret til, hvis den i øvrigt kan samle et flertal dertil i denne sal, men andet og mere er det stort set heller ikke, den har gjort.

For på denne måde at vende tilbage til sit udgangspunkt har den nogle steder skåret dybere, end vi oprigtig talt kan finde nogen fornuftig begrundelse for. Jeg vil gerne ved denne lejlighed, hvor vi drøfter finanslovsforslaget, gentage den kritik, som mit parti tidligere har fremført vedrørende f. eks. regeringens fjernelse af den støtte, der hidtil er blevet ydet til en række af landbrugets produktivetsfremmende foranstaltninger og i form af etableringsstøtte til unge landmænd, ordninger, man har også i en lang række af de øvrige europæiske lande, men som man altså nu fjerner her. Det kan efter